

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ๓๒/๒๕๖๒

วันที่ ๗ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { ผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ ได้กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นคณะกรรมการสิทธิการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็นคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญหรือคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อกระทำการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภา และรายงานให้สภาทราบ โดยกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ได้ แต่อำนาจในการเรียกดังกล่าวมิให้ใช้บังคับแก่ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีหรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรงในแต่ละองค์กร หากการสอบหาข้อเท็จจริงหรือเรื่องที่ศึกษานั้นมีความจำเป็นที่จะต้องเรียกเอกสารจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเรียกเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการนั้น ๆ ที่จะต้อง

สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ มาให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก โดยการสอบหาข้อเท็จจริงดังกล่าวคณะกรรมการจะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดกระทำการแทนมิได้

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐสภาเป็นองค์กรหรือสถาบันทางการเมืองและเป็นที่ประชุมของผู้แทนของปวงชนชาวไทย ประกอบไปด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา รัฐสภาคือองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ มีหน้าที่ตรวจสอบกลั่นกรองการทำงานของรัฐบาล ออกกฎหมายโดยตราเป็นพระราชบัญญัติ กำหนดมาตรการด้านภาษี ให้ความเห็นชอบแก่งบประมาณรายจ่ายประจำปีของรัฐและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ รวมทั้งการให้ความชอบธรรมแก่การกระทำของรัฐบาล อาทิ การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี หรือการเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติ การพิจารณาอนุมัติการออกพระราชกำหนดเพื่อตราเป็นพระราชบัญญัติต่อไป หรือการให้ความเห็นชอบในการทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศ เป็นต้น เห็นได้ว่ารัฐสภามีหน้าที่สำคัญในการตรวจสอบการทำงานและกลั่นกรองการดำเนินนโยบายของรัฐบาลเพื่อให้การทำงานของรัฐบาลมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามแนวนโยบายแห่งรัฐอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศ ดังนั้น เพื่อให้รัฐสภาได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ศึกษาข้อเท็จจริงในแต่ละประเด็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง รอบด้าน มาใช้ประกอบการพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ หรือเพื่อสอบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วทำเป็นความเห็นเสนอต่อสภา หรืองานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐสภา

รัฐสภาในฐานะผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัติมีความสัมพันธ์กับสถาบันทางการเมืองอื่นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภาและรัฐบาลซึ่งใช้อำนาจบริหาร จำเป็นต้องมีการตรวจสอบถ่วงดุลกันเพื่อให้เป็นไปตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ รัฐบาลย่อมต้องใช้อำนาจบริหารในการกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อความมั่นคงแห่งรัฐและเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ในขณะที่รัฐสภาทำหน้าที่ในฐานะผู้แทนปวงชนชาวไทย ให้ความเห็นชอบหรือให้การยอมรับหรือไม่ยอมรับนโยบายของรัฐบาลและกฎหมายต่าง ๆ แต่ทั้งนี้การแบ่งแยกอำนาจไม่จำเป็นต้องมีการแบ่งแยกอย่างเด็ดขาด การใช้อำนาจนิติบัญญัติของรัฐสภาไม่ใช่การใช้อำนาจที่เด็ดขาด หมายถึง รัฐสภาไม่ใช่องค์กรเดียวที่ผูกขาดการใช้อำนาจนิติบัญญัติโดยสมบูรณ์ รัฐบาลซึ่งเป็นองค์กรฝ่ายบริหารเองก็อาจใช้อำนาจนิติบัญญัติได้ ดังเช่นในกรณีการตราพระราชกำหนดเมื่อรัฐบาลเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ

ของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือกรณีการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของรัฐเป็นผู้จัดทำงบประมาณรายจ่ายเสนอให้รัฐสภาพิจารณาเพื่อตราเป็นพระราชบัญญัติต่อไป นอกจากนี้การแบ่งแยกอำนาจมิได้จำเป็นว่าองค์กรผู้ใช้อำนาจจะต้องมีความเท่าเทียมกัน อำนาจของแต่ละฝ่ายอาจมากหรือน้อยย่อมขึ้นอยู่กับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ อันถือว่าเป็นกฎหมายสูงสุด และเป็นกฎหมายที่จัดระเบียบโครงสร้างทางการเมืองของรัฐ รัฐธรรมนูญจะเป็นตัวกำหนดว่าแต่ละฝ่ายมีขอบเขตการใช้อำนาจเช่นไรและมีความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรผู้ใช้อำนาจแต่ละฝ่ายอย่างไรบ้าง ในระบบการปกครองบางรูปแบบรัฐธรรมนูญบัญญัติให้รัฐสภาใช้อำนาจเหนือกว่าองค์กรอีกสองฝ่าย หรือในระบบการปกครองของไทย ขอบเขตอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด โดยรัฐสภาอาจมีอำนาจมาก ดังเช่นอำนาจของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๕ หรืออาจมีอำนาจน้อยลง ดังเช่นอำนาจของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สำหรับการทำหน้าที่ของรัฐสภาที่เกี่ยวกับการตั้งคณะกรรมการการ นับตั้งแต่ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้มีวิวัฒนาการทางการเมืองมาเป็นลำดับจากการใช้พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๕ ที่ให้มีรัฐสภาในรูปแบบสภาเดียว คือ สภาผู้แทนราษฎร ต่อมาได้มีการปรับเปลี่ยนมาใช้เป็นรูปแบบสองสภา คือ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาหรือวุฒิสภาในปัจจุบัน รัฐธรรมนูญฉบับแรกของประเทศไทย ได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจการออกคำสั่งเรียกไว้เป็นครั้งแรกพร้อมกับการก่อตั้งคณะกรรมการการ โดยให้อำนาจแก่คณะกรรมการการในการออกคำสั่งเรียกบุคคลและสอบสวนศึกษาเรื่องต่าง ๆ ที่สภามอบหมาย และหลักการดังกล่าวยังคงอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับต่อ ๆ มา โดยรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ได้บัญญัติให้รัฐสภามีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาเพื่อตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ หรือคณะกรรมการร่วมกัน โดยทำหน้าที่พิจารณาร่างกฎหมาย หรือสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ หรือปฏิบัติหน้าที่อื่นในวงงานของรัฐสภาและรายงานให้สภาทราบ ทั้งนี้ ในการสืบหาข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง คณะกรรมการการจำเป็นต้องได้รับข้อมูลอย่างครบถ้วน แต่ในบางครั้งเอกสารต่าง ๆ อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานหรือบุคคลอื่น หรือจำเป็นต้องได้รับทราบข้อเท็จจริงจากบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือมีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ด้วยเหตุดังกล่าว รัฐธรรมนูญจึงบัญญัติให้อำนาจแก่คณะกรรมการการในการออกคำสั่งเรียกเอกสารที่อยู่ในความครอบครองของบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการศึกษาก็ได้ อันจะช่วยให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเป็นไป

อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เดิมอำนาจในการออกคำสั่งเรียกนี้ถือเป็นอำนาจที่ให้เอกสิทธิ์กับรัฐสภา โดยเฉพาะอันมาจากแนวความคิดของระบบรัฐสภาของประเทศอังกฤษที่ให้อำนาจและเอกสิทธิ์แก่สภาไว้สูงสุดดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น ทั้งนี้อำนาจและเอกสิทธิ์ของคณะกรรมการสิทธิการแห่งรัฐสภาไทยก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงไป โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ บัญญัติให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ ส่วนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้เพิ่มเติมหลักการโดยให้คำสั่งเรียกของคณะกรรมการมีสภาพบังคับในทางกฎหมาย และจำกัดมิให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับใช้กับผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดีหรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับกับผู้ตรวจการแผ่นดินหรือกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยตรงในแต่ละองค์กรตามรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้วแต่กรณี ในขณะที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ ซึ่งถือว่าเป็นการจำกัดอำนาจของคณะกรรมการลงให้เหลือเพียงมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้

อำนาจของคณะกรรมการในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๕ โดยบัญญัติให้คณะกรรมการมีอำนาจ “ออกคำสั่งเรียก” เอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ ต่อมา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการมี “อำนาจเรียก” เอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ โดยการดำเนินงานดังกล่าวอยู่ในลักษณะของการสืบหาข้อเท็จจริงในกิจการต่าง ๆ อันอยู่ในวงงานของสภาแล้วรายงานต่อสภา ซึ่งมาตรา ๑๒๙ วรรคห้า บัญญัติว่า “ให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริงส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก” จึงเห็นได้ว่า อำนาจของคณะกรรมการ

จึงอยู่ในลักษณะของการขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีได้มีสภาพบังคับในทางกฎหมาย เพราะไม่ได้อยู่ในลักษณะของการสืบสวนสอบสวนเพื่อค้นหาความจริงเสมือนเช่นในกระบวนการยุติธรรม ที่จำเป็นต้องมีการบัญญัติโทษของบุคคลที่ขัดขึ้นคำสั่งของเจ้าพนักงานหรือหมายศาล อันมีเจตนารมณ์ ที่มุ่งคุ้มครองการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อให้รัฐสามารถอำนวยความยุติธรรมได้อย่างเต็มที่

พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยมาตรา ๕ ได้ให้อำนาจแก่คณะกรรมการสิทธิการสามัญและคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญของ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้รัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชา หรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดทราบและมีคำสั่งให้บุคคลนั้นดำเนินการ หากบุคคลที่ได้รับหนังสือ ขอให้ส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการไม่จัดส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ให้คณะกรรมการออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลนั้น หรือเรียกบุคคลนั้นมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นด้วยตนเองต่อคณะกรรมการ โดยอาจขอให้ บุคคลนั้นนำเอกสาร หรือวัตถุที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้ตามมาตรา ๘ ซึ่งหากมีการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ถือว่ามีความผิดทางวินัยด้วยตาม มาตรา ๑๓ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นได้ว่า บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ตราขึ้นภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งได้วางหลักการให้คำสั่งเรียกของคณะกรรมการมีผลบังคับตามที่กฎหมาย บัญญัติ ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แต่หาได้สอดคล้อง กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการ โดยมาตรา ๑๒๙ ได้บัญญัติให้การดำเนินการของคณะกรรมการอยู่ในลักษณะของการสืบหาข้อเท็จจริงโดยต้องไม่มี สภาพบังคับตามกฎหมาย ประกอบกับเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ในการกำหนดโทษทางอาญา จะเห็นว่า โทษทางอาญาถือเป็นมาตรการที่รัฐใช้บังคับกับผู้ฝ่าฝืนกระทำการอย่างใด ๆ ที่กฎหมายห้ามไว้ หรือฝ่าฝืนไม่กระทำตามที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องกระทำ โดยโทษทางอาญามักใช้สำหรับการกระทำ

ความผิดที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือในบางกรณีก็ใช้สำหรับความผิดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นความผิดหรือในกรณีที่ไม่สามารถใช้มาตรการอื่นใดเพื่อให้บรรลุผลได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการข่มขู่ให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเข็ดหลาบไม่กล้ากระทำความผิดซ้ำอีก รวมถึงเป็นการคุ้มครองสังคมให้เกิดความสงบเรียบร้อย ซึ่งมาตรการดังกล่าวจะรุนแรงมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะของความผิดที่ส่งผลต่อความเสียหายโดยส่วนรวม การที่พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๓ กำหนดให้การฝ่าฝืนคำสั่งเรียกของคณะกรรมการต้องรับโทษทางอาญานั้น จึงไม่สอดคล้องกับความร้ายแรงของการกระทำความผิด ทั้งยังมีได้กระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนโดยรวมและไม่ถือว่าเป็นกรณีที่ไม่สามารถใช้มาตรการอื่นใดเพื่อแก้ไขปัญหานั้น เนื่องจากยังคงมีมาตรการอื่นที่คณะกรรมการจะใช้เป็นเครื่องมือในการสืบหาข้อเท็จจริงได้ ซึ่งหากจะกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการหรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวให้ต้องรับโทษทางอาญาจะทำให้การลงโทษนี้ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการลงโทษทางอาญาแก่บุคคล นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง ยังบัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงพอที่จำเป็นและยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และวรรคสามตอนท้าย บัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษทางอาญาเฉพาะความผิดที่ร้ายแรง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดการบัญญัติกฎหมายอาญาโดยไม่จำเป็น อันจะส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล กรณีจึงถือว่าพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ